

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta pedagogická
Katedra českého jazyka a literatury

HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
posudek oponenta

Práci předložila: Kristýna Kaslová
Název práce: Neologismy v mluvě nejmladší generace
Hodnotitel: Růžena Písková

- 1. CÍL PRÁCE:** Autorka si pro svoji bakalářskou práci zvolila téma užívání neologismů v mluvě nejmladší generace (zkoumala mluvu žáků ve věkovém rozpětí 14–18 let). Cílem práce je „vymezení základních pojmů, zejména neologismů, a také jejich následná klasifikace. Dále shromáždění dostatečného vzorku jazykového materiálu pomocí vybraných metod.“ (str. 4). Získaný jazykový materiál je následně analyzován dle předem stanovených kritérií a klasifikován. Cíl práce byl dle mého názoru splněn. Autorka podává přehled odborné literatury k tématu, dokáže pracovat s citacemi a pomocí přehledného poznámkového aparátu uvádí odkazy na relevantní zdroje.
- 2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:** Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část ve vyváženém poměru. Poznatky uváděné v teoretické části jsou vhodně aplikovány na analyzovaný jazykový materiál. Součástí práce je slovníček sestávající ze 109 lemmat. Autorka tedy před vlastním sestavením slovníčku vyřadila třetinu lexémů.
- 3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:** Formální zpracování celé práce je, bohužel, její slabinou. Práce evidentně neprošla jazykovou korekturou. Vyskytuje se v ní velké množství nevhodně stylizovaných vět, chyby gramatické, pravopisné, překlepy, chyby v interpunkci. Pro ilustraci uvádím následující příklady a konstatuji, že se nejedná o vyčerpávající výčet, nýbrž o výběr: Str. 4 „Kromě základních informací o neologismech, vzniku a klasifikaci jsem se rozhodla do bakalářské práce zahrnout i výrazy neologismům blízké, jelikož mě tato kapitola zaujala v publikaci Česká lexikologie, a dále se touto problematikou zabývala Olga Martincová.“ Str. 4 „Pohybovala jsem se ve školním prostředí v okruhu žáků od 14 do 18 let, účastnila se školních přestávek a vedla s nimi rozhovory.“ Str. 4 „Rozhodla jsem se do výzkumu zahrnout oba gendery rovnoměrně, jelikož jsme předpokládali, že by se jejich vzorek mohl lišit.“ Str. 6 „Generace jako taková nemá jasné hranice, jedná se pojem relativní, stejně tak jako příslušnost k dané generaci, která je ovlivněna zejména kontextem.“ Str. 6 „...ale pojem generační skupina je užívána spíše pro skupiny...“ Str. 7 „Při e-mailování nebo chatování je užívána psaná forma jazyka, ale může docházet k nedodržování norem psanosti například zachováním interpunkce nebo psáním velkých písmen.“ Str. 9 „Může se stát, že slova, která jsou pro jednu skupinu součástí slovní zásoby, druhá skupina je může vnímat jako slova nová.“ Str. 16 „Do této skupiny řadíme neologismy, v jehož užívání vztahující se ke konkrétnímu prostředí (pracovní, zájmové, sociální) dochází ke změně a zároveň dochází k přehodnocení jejich původního příznaku.“ Str. 21 buqarie (správně má být bugarie). Str. 24 „Rozdíl mezi těmito dvěma pojmenování spatřujeme v délce trvání.“ Str. 25 „Do slovníku jsou zařazeny pouze slova,...“ Str. 25 „...ale většina významů je získaná konzultací s žáky.“ Str. 40: „Žáci byli o tématu práce informováni až po završení výzkumu,...“ Ve větě na str. 40 autorka osobně demonstruje vznik neologismů, v tomto případě nevhodně užitým stupňováním: „Nejstěžejnějším pojmem této bakalářské práce byl pojem neologismus.“ Str. 40-41: „Nejvíce

jazykového materiálu bylo získáno pozorováním komunikačních situací mezi žáky, především o přestávkách mezi vyučovacími hodinami, kdy byla jejich komunikace naprosto přiřazená.“ Str. 42: „Na internetu se nevyskytují žádné zmínky o tomto slově (verko), přesto nám toto slovo přišlo velmi zajímavé a rozhodli jsme se ho do bakalářské práce zařadit.“

Chybná interpunkce, např.: str. 7 „Dnešní mluvená čeština je velmi rozmanitá, a jazyk, kterým mluvíme, se u každého z nás liší.“ Str. 13 „Například lexémy, které vznikly za účelem pojmenovávat nové věci či skutečnosti mají mnohem větší šanci se zařadit do běžné slovní zásoby než lexémy, které vznikly v osobním projevu pouze příležitostně.“ Str. 13 „Některé jednotky poslední etapy dosáhnou velice rychle, a během krátkého časového úseku se z nových lexémů stanou běžně používané, naopak jindy jednotka ani poslední etapy čili užívání v komunikaci frekventovaně, nedosáhne.“ Str. 14 „Neologismy, které vznikly z vnější mimojazykové příčiny jsou vyvolány především potřebou společnosti pojmenovat věci, které se objevují nově.“ Str. 40: Dále bylo v práci uvedeno pět kritérií, které musí slovo splňovat, aby se mohlo řadit mezi neologismy a objasnili jsme začleňování neologismů do slovní zásoby. Str. 42: „Zpracovávání tohoto tématu bakalářské práce pro mě bylo velice zajímavé a obohacující co se slovní zásoby týče.“ Str. 42: „Neologismy, které můžeme zachytit u mladé generace nám pomáhají sledovat rychlosti změn v jazyce, a zároveň dokládají jazykovou kreativitu.“

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELKY: Považuji za velmi nešťastné, že při tvorbě bakalářské práce na katedře českého jazyka a literatury demonstruje autorka tak chabou znalost mateřského jazyka a nepečlivý přístup k práci. U člověka, který chce češtinu vyučovat a má se radit k profesionálním uživatelům jazyka, je tato neznalost a nedbalost neomluvitelná a, dle mého názoru, ostudná. Celá práce působí odbytě, je těžké v ní najít stránku souvislého textu, která by byla zcela bez chyby. Je to velká škoda, protože po obsahové stránce přináší práce cenné poznatky.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

Při obhajobě by autorka měla vysvětlit, jakou slovnědruhovou změnu má na mysli u dokladů na str. 25: „V našem sběru se vyskytují slova odvozená od adaptovaných přejímek a u některých jednotek dochází ke slovnědruhové změně (*flexit* (v) od slova *flex* (s)... *chillovat* (v) od slova *chill* (s), *vibovat* (v) od slova *vibe* (s), *dissovát* (v) od slova *diss* (s)).“

Dále by bylo dobré vysvětlit zařazení lexému „brko“ k derivaci: **Brko**, -a n. sub., marihuanová cigareta; varianta: joint, 1.1.1.

A konečně by bylo dobré vyjasnit používání slova „termín“ v celé práci, např. a str. 41 je uvedeno: „Jedná se například o termíny *distančka*, *emoji*, *hashtag*, *Instagram*, *kontent*, *mesidž*, *net*, *sdílet*, *podcast*, *selfičko*, *sledovat*, *streamer*, *tinder*, *vlog*, *youtuber*...“

6. NAVRHOVANÉ HODNOCENÍ: Vzhledem k výše uvedenému **doporučuji** práci k obhajobě a navrhuji hodnocení **velmi dobře – dobře** dle průběhu obhajoby.

V Plzni dne 13. července 2022

Souhlasí s originálem
Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury
Jelínková

Mgr. Růžena Písková, Ph.D.
Oponentka

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta pedagogická
Katedra českého jazyka a literatury

HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
posudek oponenta

Práci předložila: Kristýna Kaslová
Název práce: Neologismy v mluvě nejmladší generace
Hodnotitel: Růžena Písková

- 1. CÍL PRÁCE:** Autorka si pro svoji bakalářskou práci zvolila téma užívání neologismů v mluvě nejmladší generace (zkoumala mluvu žáků ve věkovém rozpětí 14–18 let). Cílem práce je „vymezení základních pojmů, zejména neologismů, a také jejich následná klasifikace. Dále shromáždění dostatečného vzorku jazykového materiálu pomocí vybraných metod.“ (str. 4). Získaný jazykový materiál je následně analyzován dle předem stanovených kritérií a klasifikován. Cíl práce byl dle mého názoru splněn. Autorka podává přehled odborné literatury k tématu, dokáže pracovat s citacemi a pomocí přehledného poznámkového aparátu uvádí odkazy na relevantní zdroje.
- 2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:** Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část ve vyváženém poměru. Poznatky uváděné v teoretické části jsou vhodně aplikovány na analyzovaný jazykový materiál. Součástí práce je slovníček sestávající ze 109 lemmat. Autorka tedy před vlastním sestavením slovníčku vyřadila třetinu lexémů.
- 3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:** Formální zpracování celé práce je, bohužel, její slabinou. Práce evidentně neprošla jazykovou korekturou. Vyskytuje se v ní velké množství nevhodně stylizovaných vět, chyby gramatické, pravopisné, překlady, chyby v interpunkci. Pro ilustraci uvádím následující příklady a konstatuji, že se nejedná o vyčerpávající výčet, nýbrž o výběr: Str. 4 „Kromě základních informací o neologismech, vzniku a klasifikaci jsem se rozhodla do bakalářské práce zahrnout i výrazy neologismům blízké, jelikož mě tato kapitola zaujala v publikaci Česká lexikologie, a dále se touto problematikou zabývala Olga Martincová.“ Str. 4 „Pohybovala jsem se ve školním prostředí v okruhu žáků od 14 do 18 let, účastnila se školních přestávek a vedla s nimi rozhovory.“ Str. 4 „Rozhodla jsem se do výzkumu zahrnout oba gendery rovnoměrně, jelikož jsme předpokládali, že by se jejich vzorek mohl lišit.“ Str. 6 „Generace jako taková nemá jasné hranice, jedná se pojem relativní, stejně tak jako příslušnost k dané generaci, která je ovlivněna zejména kontextem.“ Str. 6 „...ale pojem generační skupina je užívána spíše pro skupiny...“ Str. 7 „Při e-mailování nebo chatování je užívána psaná forma jazyka, ale může docházet k nedodržování norem psanosti například zachováním interpunkce nebo psáním velkých písmen.“ Str. 9 „Může se stát, že slova, která jsou pro jednu skupinu součástí slovní zásoby, druhá skupina je může vnímat jako slova nová.“ Str. 16 „Do této skupiny řadíme neologismy, v jehož užívání vztahující se ke konkrétnímu prostředí (pracovní, zájmové, sociální) dochází ke změně a zároveň dochází k přehodnocení jejich původního příznaku.“ Str. 21 buqarie (správně má být bugarie). Str. 24 „Rozdíl mezi těmito dvěma pojmenování spatřujeme v délce trvání.“ Str. 25 „Do slovníku jsou zařazeny pouze slova, ...“ Str. 25 „...ale většina významů je získaná konzultací s žáky.“ Str. 40: „Žáci byli o tématu práce informováni až po završení výzkumu, ...“ Ve větě na str. 40 autorka osobně demonstruje vznik neologismů, v tomto případě nevhodně užitým stupňováním: „Nejstěžejnějším pojmem této bakalářské práce byl pojem neologismus.“ Str. 40-41: „Nejvíce

jazykového materiálu bylo získáno pozorováním komunikačních situací mezi žáky, především o přestávkách mezi vyučovacími hodinami, kdy byla jejich komunikace naprosto přiřazená.“ Str. 42: „Na internetu se nevyskytují žádné zmínky o tomto slově (verko), přesto nám toto slovo přišlo velmi zajímavé a rozhodli jsme se ho do bakalářské práce zařadit.“

Chybná interpunkce, např.: str. 7 „Dnešní mluvená čeština je velmi rozmanitá, a jazyk, kterým mluvíme, se u každého z nás liší.“ Str. 13 „Například lexémy, které vznikly za účelem pojmenovávat nové věci či skutečnosti mají mnohem větší šanci se zařadit do běžné slovní zásoby než lexémy, které vznikly v osobním projevu pouze příležitostně.“ Str. 13 „Některé jednotky poslední etapy dosáhnou velice rychle, a během krátkého časového úseku se z nových lexémů stanou běžně používané, naopak jindy jednotka ani poslední etapy čili užívání v komunikaci frekventovaně, nedosáhne.“ Str. 14 „Neologismy, které vznikly z vnější mimojazykové příčiny jsou vyvolány především potřebou společnosti pojmenovat věci, které se objevují nově.“ Str. 40: Dále bylo v práci uvedeno pět kritérií, které musí slovo splňovat, aby se mohlo řadit mezi neologismy a objasnili jsme začleňování neologismů do slovní zásoby. Str. 42: „Zpracovávání tohoto tématu bakalářské práce pro mě bylo velice zajímavé a obohacující co se slovní zásoby týče.“ Str. 42: „Neologismy, které můžeme zachytit u mladé generace nám pomáhají sledovat rychlosti změn v jazyce, a zároveň dokládají jazykovou kreativitu.“

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELKY: Považuji za velmi nešťastné, že při tvorbě bakalářské práce na katedře českého jazyka a literatury demonstruje autorka tak chabou znalost mateřského jazyka a nepečlivý přístup k práci. U člověka, který chce češtinu vyučovat a má se radit k profesionálním uživatelům jazyka, je tato neznalost a nedbalost neomluvitelná a, dle mého názoru, ostudná. Celá práce působí odbytě, je těžké v ní najít stránku souvislého textu, která by byla zcela bez chyby. Je to velká škoda, protože po obsahové stránce přináší práce cenné poznatky.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

Při obhajobě by autorka měla vysvětlit, jakou slovnědruhovou změnu má na mysli u dokladů na str. 25: „V našem sběru se vyskytují slova odvozená od adaptovaných přejímek a u některých jednotek dochází ke slovnědruhové změně (*flexit* (v) od slova *flex* (s)... *chillovat* (v) od slova *chill* (s), *vibovat* (v) od slova *vibe* (s), *dissovát* (v) od slova *diss* (s)).“

Dále by bylo dobré vysvětlit zařazení lexému „brko“ k derivaci: **Brko**, -a n. sub., marihuanová cigareta; varianta: joint, 1.1.1.

A konečně by bylo dobré vyjasnit používání slova „termín“ v celé práci, např. a str. 41 je uvedeno: „Jedná se například o termíny *distančka*, *emoji*, *hashtag*, *Instagram*, *kontent*, *mesidž*, *net*, *sdílet*, *podcast*, *selfičko*, *sledovat*, *streamer*, *tinder*, *vlog*, *youtuber*...“

6. NAVRHOVANÉ HODNOCENÍ: Vzhledem k výše uvedenému **doporučuji** práci k obhajobě a navrhuji hodnocení **velmi dobře – dobře** dle průběhu obhajoby.

V Plzni dne 13. července 2022

Souhlasí s originálem
Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury
Jelínková

Mgr. Růžena Písková, Ph.D.
Oponentka